

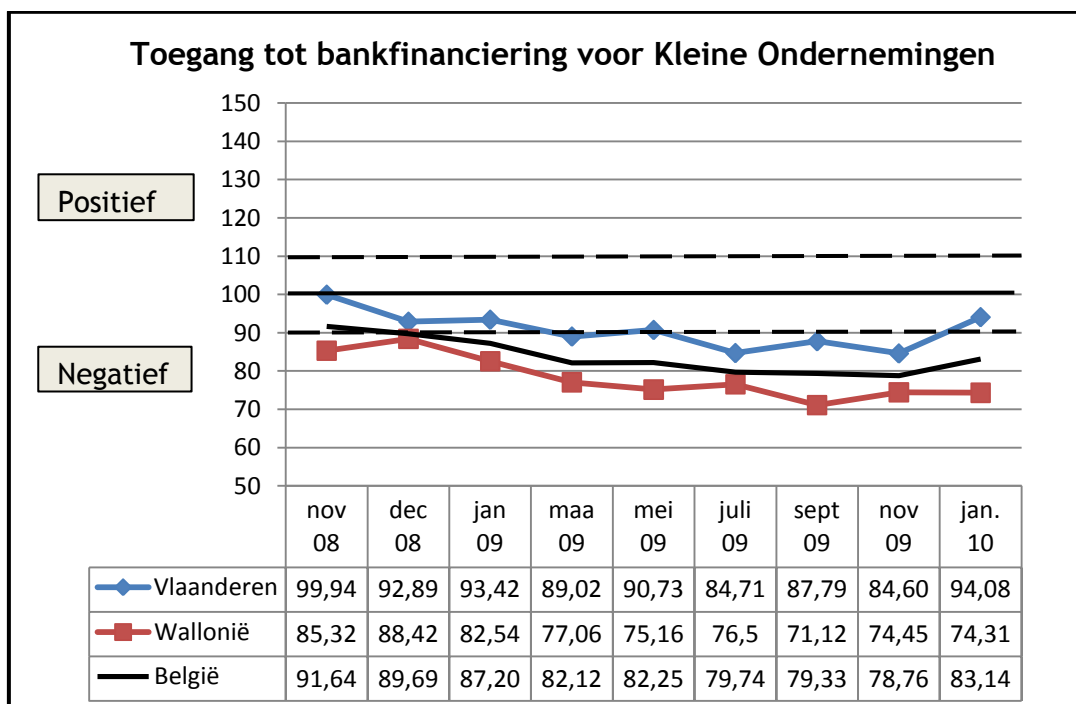
**Barometer 9: toegang tot bankfinanciering voor de kleine ondernemingen
- januari 2010 -**

Methodologie

- In januari 2010 werden 675 ondernemingen met maximum 10 personeelsleden (bedrijfsleider inbegrepen) ondervraagd.
- Periode van 5 januari tot en met maandag 15 januari 2010.
- De volgende enquête wordt in maart 2010 gehouden.
- 11 vragen voor de barometer + 2 variabele vragen.
- Schaal barometer: 0 - 200: waarbij 0 de slechtste situatie is en 200 de beste situatie met 100 als neutrale waarde.
- Schaal subvragen en variabele vragen: 0 - 10 waarbij 0 zeer ongunstig is en 10 zeer gunstig met 5 als neutrale waarde.
- 70% van de ondervraagde ondernemers heeft een krediet bij één of meerdere banken.

Evolutie van de absolute index:¹

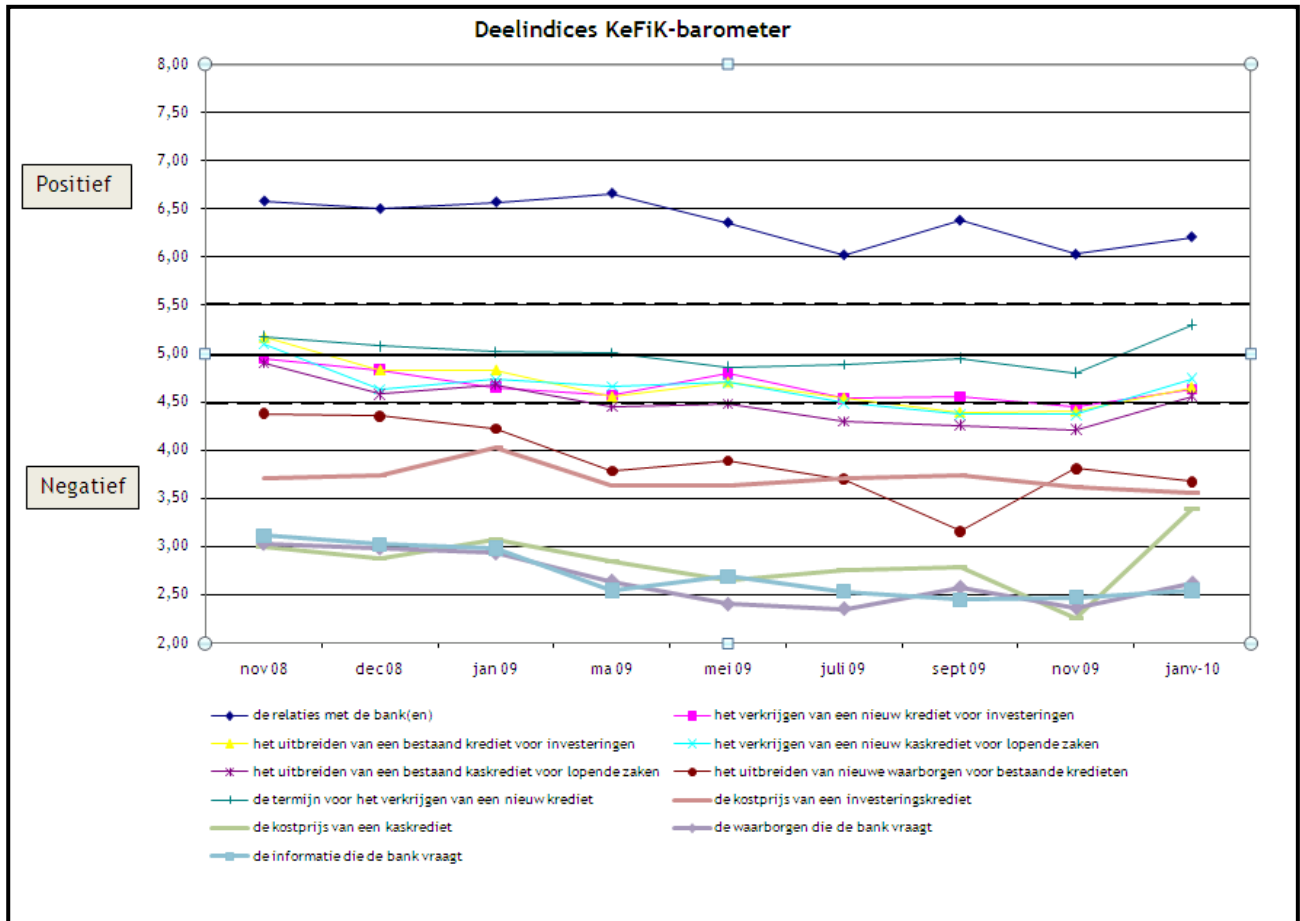
- Voor de eerste keer sinds zijn ontstaan stijgt de barometer in januari 2010. Met 83,1 punten op een schaal van 200 boekt de barometer een winst van 4 punten in vergelijking met november 2009.
 - 25% van de Belgische KO's is eerder positief inzake toegang tot bankfinanciering.
 - 65% van de Belgische KO's is eerder negatief.
- De stijging van de barometer is vooral te wijten aan de mooie prestatie van Vlaanderen waar de barometer op 94 punten staat en wat goed is voor een bonus van 10 punten. In Wallonië stabiliseert de barometer met 74 punten.



¹ De schaal van de barometer loopt tussen 0 en 200, maar om de grafiek duidelijker te maken hebben wij besloten om de zone in de grafiek te herleiden tussen 50 en 150.

Gedeeltelijke indicatoren van de absolute index:²

In januari is de barometer gestegen. Voor de subvragen vertaalt dit zich naar 9 stijgingen en 2 dalingen.



POSITIEF

- De relatie met de banken is na de daling in november 2009 opnieuw positiever geworden in januari 2010. Met 6,2/10 blijft deze indicator de hoogste waarde noteren van alle indicatoren van de barometer.

NEUTRAAL

- De termijn voor het verkrijgen van een nieuw krediet werd nog nooit zo positief gepercipieerd door de ondernemers. Met een score van 5,3 punten in januari 2010 nadert deze indicator de positieve zone.
- Ook voor het verkrijgen van een nieuw kaskrediet zijn de ondernemers in januari 2010 opnieuw optimistischer. Hier wordt een score van 4,74 punten behaald, waardoor deze indicator zijn niveau van januari 2009 evenaart. 46% van de ondernemers heeft momenteel een negatieve mening hierover, tegenover 33% die er een positieve mening op na houdt.

² Voor de duidelijkheid van onze grafiek hebben wij besloten de zone tussen 2 en 8 te hernemen in onze grafiek. De schaal van de barometer loopt normaal tussen 0 en 10.

- De verhoging van een bestaand investeringskrediet haalt 4,65 punten. Ook hier noteren we een stijging in januari 2010. Iets meer dan één ondernemer op drie (34%) heeft een positieve perceptie ten opzichte van deze indicator.
- Het verkrijgen van een nieuw investeringskrediet verschuift van de negatieve zone (4,45 punten in november 2009) naar de neutrale zone (4,63 punten in januari 2010).
- De perceptie met betrekking tot de verhoging van een kaskrediet kent zijn grootste vooruitgang ooit sinds het ontstaan van de barometer en bedraagt 4,56 punten. Deze indicator valt opnieuw in de neutrale zone sinds maart 2009.

NEGATIEF

PWI - Prijs-Waarborgen-Informatie

- In januari 2010 ondergaat de perceptie van de ondernemers met betrekking tot het uitbreiden van nieuwe waarborgen voor bestaande kredieten een lichte daling. Met 3,67/10 zinkt deze verder weg in de negatieve zone. Dit betekent concreet dat 60% van de respondenten er min of meer zeker van is dat de door de bank gevraagde waarborgen voor een nieuw krediet eveneens dienen om bestaande kredieten te dekken.
- De kost van een investeringskrediet is nog nooit zo negatief gepercipieerd door de ondernemers. Met een gemiddelde score van 3,56 punten bevindt de barometer zich op zijn laagste niveau ooit. 57% van de ondernemers laat zich negatief uit over deze parameter.
- De ondernemers hebben nog steeds een negatieve kijk op de kost van een kaskrediet. Ook al is hun perceptie de minst ongunstige sinds de lancering van de barometer, toch blijft deze zeer negatief met een gemiddelde score van 3,56. Als we kijken naar de sectoren zien we dat de industriesector deze kost het meest negatief aanvoelt.
- In januari 2010 bedraagt de score voor de mate waarin waarborgen gevraagd worden door de banken 2,62 punten. Dit is een stijging in vergelijking met november 2009. 80% van de ondervraagden ervaart deze indicator als negatief, terwijl slechts 12% er een positieve perceptie op na houdt. De overige 8% blijft neutraal.
- De hoeveelheid informatie die gevraagd wordt door de bank in het kader van een kredietaanvraag wordt door de ondernemers als zeer negatief geëvalueerd. De gemiddelde score hiervoor bedraagt 2,54 op 10. 80% van de ondernemers denkt dat zijn bank te veel informatie eist. 10% denkt het tegenovergestelde.

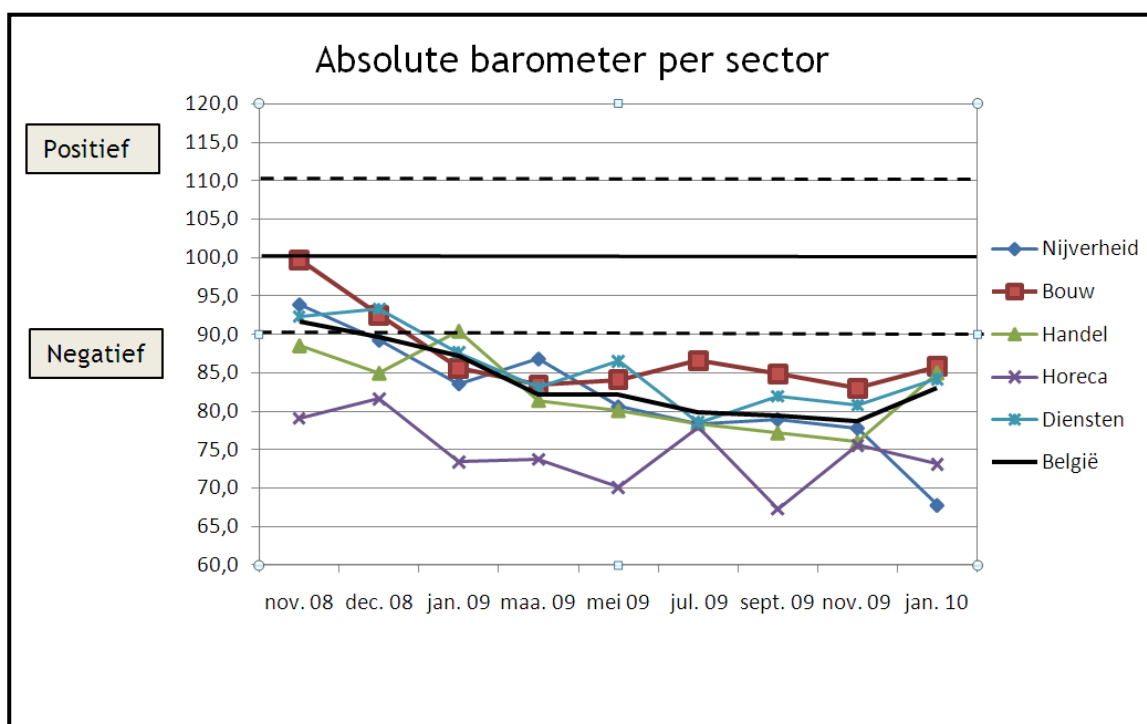
0 - 4,5 (negatief)/4,5 - 5,5 (neutraal)/ 5,5 - 10 (positief)	nov 08	jan 09	maa 09	mei 09	juli 09	sept 09	nov 09	jan 10
de relatie met zijn (haar) bank(en)	6,58	6,57	6,66	6,36	6,02	6,38	6,03	6,21
Verkrijgen van een nieuw krediet voor investeringen	4,95	4,65	4,57	4,79	4,53	4,56	4,45	4,63
Verhogen van een bestaand krediet voor investeringen	5,17	4,83	4,55	4,70	4,54	4,39	4,40	4,65
Verkrijgen van een nieuw kaskrediet voor de lopende zaken	5,10	4,73	4,66	4,70	4,49	4,37	4,37	4,74
Verhogen van een bestaand kaskrediet voor de lopende zaken	4,90	4,68	4,45	4,48	4,30	4,26	4,21	4,56
Uitbreiden van nieuwe waarborgen voor bestaande kredieten	4,38	4,22	3,78	3,89	3,70	3,16	3,81	3,67
De termijn voor het verkrijgen van een nieuw krediet	5,18	5,02	5,01	4,86	4,89	4,95	4,80	5,3
De kostprijs van een investeringskrediet	3,70	4,02	3,63	3,63	3,70	3,73	3,62	3,56
De kostprijs van een kaskrediet	3,00	3,07	2,84	2,65	2,75	2,78	2,26	3,39
het aantal waarborgen gevraagd door de banken	3,03	2,93	2,64	2,40	2,35	2,57	2,36	2,62
de hoeveelheid informatie gevraagd door de banken	3,11	2,98	2,54	2,69	2,53	2,45	2,47	2,54

Conclusies

- De barometer heeft in januari 2010 voor het eerst winst geboekt sinds zijn ontstaan: de barometer stijgt van 78,76 punten naar 83,14 punten op 200. De barometer bevindt zich echter nog steeds in de negatieve zone. Deze score werd niet meer behaald sinds januari 2009. Men zou kunnen zeggen dat de barometer niets anders kon dan stijgen, gezien het niveau bij de vorige peiling. Deze prestatie moet echter erkend worden, maar niet zonder zich bewust te zijn dat de ondernemers over het algemeen hun negatieve perceptie met betrekking tot de toegang tot bankfinanciering behouden.
- Sinds de lancering van de barometer is de perceptie van de ondernemers over de kost van een kaskrediet (3,39 op 10) nooit zo negatief geweest. Daartegenover staat dat de perceptie over de kost van een investeringskrediet nooit eerder als zo positief werd ervaren door de ondernemers. We stellen dus vast dat de kost van een kaskrediet als negatiever wordt aanvoeld dan de kost van een investeringskrediet.
- Vanuit regionaal oogpunt zien we dat het positieve resultaat van de barometer volledig te danken is aan Vlaanderen: deze haalt een stijging van bijna 10 punten en klimt van 84,6 punten in november 2009 naar 94 punten in januari 2010. De allereerste meting buiten beschouwing gelaten, tekent Vlaanderen zijn beste score ooit op. Wallonië stabiliseert zich met 74,3 punten. Een miniem verlies van 0,1 punt ten opzichte van november 2009.

Sectoren³

- Uit de sectoriële analyse blijkt dat de score voor de industrie in januari 2010 10 punten naar beneden tuimelt. Met een gemiddelde score van 67,8 punten op 200 sluit deze sector de ranglijst.
- De bouwsector behoudt zijn leidersplaats met 85,8 punten, op de hielen gezeten door de handelssector (85 punten) en de dienstensector (84,2 punten).



³ Voor de duidelijkheid van onze grafiek hebben wij besloten de zone tussen 60 en 120 te hernemen in onze grafiek. De schaal van de barometer loopt normaal tussen 0 en 200.

Bijkomende vragen

- Het gemiddelde ondernemersklimaat blijft neutraal met een score van 4,91 op 10. Er zijn echter meer ondernemers die het ondernemersklimaat als positief ervaren (34%) tegenover 32% negatief.
- Daar waar het aantal ondernemers dat zijn investeringen uitstelde sinds maart 2009 telkens steeg, merken we een daling in januari 2010. Hier daalt het percentage van 44% in november naar 38% in januari, een niveau vergelijkbaar met september 2009. We merken dus een herwonnen optimisme bij de ondernemers, ook al zijn er nog heel wat ondernemers die hun investeringen uitstellen.
- Voor de vierde keer hebben wij besloten om de resultaten van de twee voorgaande vragen naast elkaar te leggen om zo de bevestiging te verkrijgen dat de personen die hun investeringen uitstellen het ondernemersklimaat significant negatiever onthalen dan zij die hun investeringen niet uitstellen. In januari 2010 kan deze link voor de tweede keer gelegd worden voor België, zowel voor Vlaanderen als voor Wallonië.
- De ondernemers werden voor de eerste keer ondervraagd over hun verwachtingen van de evolutie van hun omzet in 2010. 30% denkt dat de omzet zal stijgen in 2010. Daartegenover staat dat 20% het tegenovergestelde denkt. De regionale discriminatie volgt de logica van de voornaamste indicatoren van de barometer. De ondernemers in Vlaanderen zijn over het algemeen positiever dan in Wallonië. 32,1% van de Vlamingen denkt dat zijn omzet zal stijgen. In Wallonië is dit slechts 26,5%. In dezelfde logica zijn de Waalse ondernemers pessimistischer dan de Vlamingen. In Wallonië denkt 23,5% dat zijn omzet zal dalen, tegenover 14,1% in Vlaanderen.

Facts & figures

- Voor de eerste keer sinds de lancering van de barometer is de perceptie bij eenmanszaken voor wat betreft de toegang tot bankfinanciering positiever dan voor de andere types ondernemingen. Concreet betekent dit dat de meest pessimistische ondernemingen diegene zijn met 2 tot 5 werknemers (score van 79,6 punten). Dan volgen de ondernemingen met 6 tot 10 werknemers (82,2 punten) en ten slotte de eenmanszaken (85,3 punten). We benadrukken toch nog eens dat het algemeen gevoel zeer negatief is aangezien de schaal van de barometer loopt tussen 0 en 200.
- De evaluatie van de ondernemers blijft de enige parameter in de positieve zone. In januari 2010 zijn er 4 parameters verschoven van de negatieve zone (gemiddelde score onder 4,5 punten) naar de neutrale zone (tussen 4,5 en 5,5 punten op 10). De enige elementen die in de negatieve zone blijven zijn diegene die de PWI-index (Prijs, Waarborg, Informatie) vormen.
- De PWI-componenten (prijs, waarborg en informatie) zijn nog steeds de indicatoren die volgens de zaakvoerders het meest negatief ervaren worden. Wanneer we het geheel aan indicatoren tellen, bekomen we een score van 15,78 op 50 in januari 2010. Dit is een positieve evolutie in vergelijking met de score van 14,52 op 50 in november 2009.

Contactpersoon:

Alexis Losseau
Economist KeFiK
02/227.60.92
losseau@cefip-kefik.be